

נוכחים: מולי ספקטור, יובל בר, אמיר פלג (יו"ר), יהודית מימון, רויטל דג'אווי-בן יעקב, אריק דניאל, דנה אדמון-אדרי, רותם בוקסבאום, מרק מרקוס (נציג ציבור), אלה פלד (נציגת ציבור) עמי אוליאל (נציג ציבור), בשמת גלין (מנהלת אגף איכות הסביבה), שחר יסינובסקי (היחידה הסביבתית).

חסרים: רננה אילן (המשרד להגנת הסביבה), עדי חמאווי (נציג ציבור)

נקודות:

- **עדכונים: נושא הזבובים –** מכות הזבובים מגיעות בגלים. לאחרונה היו מספר אירועים קשים של זבובים בפתחה ובמושב יבול בפרט. תושבים התלוננו למועצה ולאגף. פקחי האגף הגיעו למקום וזיהו 2 מפגעי זבובים שטופלו. בעיית הזבובים ממשיכה להיות נוכחת וקיימת כל העת. **החינוך הסביבתי –** ישנה התקדמות בנושא זה. יצא קול קורא של המשרד להגנת הסביבה למינוי רכז חינוך סביבתי במועצה. המרכז הקהילתי ככל הנראה ירים את הכפפה הזו. **הוועדה תהיה עם אצבע על הדופק, תוודא שהמשרה הזו אכן יוצאת לפועל ותפעל להגדלת תקציבים בתחום זה עד אשר יהיה רכז איכות סביבה וקיימות שיפעל מול הקהילה (הישובים) ומול מערכת החינוך מגיל גן עד תיכון.** זהו נושא מרכזי הנמצא בראש סדר העדיפויות של הועדה ושלפי הועדה יכול לחולל שינוי בתחומי איכות הסביבה והקיימות לטווח הרחוק. **הסברה ואתר אינטרנט –** התקיימה פגישה עם דוברת המועצה ועם תמרה (אחראית אתר האינטרנט) שמטרתה פתיחת לשונית לוועדה באתר ודרכים להפצת חומרי הסברה וחומרים של הועדה (פרוטוקולים, דפי מידע ועדכון). **קשרים עם הוועדה החקלאית ועם החקלאים –** ליאור קטרי מנהל הועדה החקלאית אמור להגיע ולהיפגש עם הוועדה. הוועדה החקלאית יכולה להיות גוף הסברתי ומתווך מול החקלאים ולעזור ביצירת קשרים, הסכמות והסברה מול בשמת והאגף ומול הוועדה לאיכות הסביבה. החקלאים והתושבים הם מקשה אחת וצריך לראות איך יוצרים הסדרים ועבודה משותפת שמפחיתה מאוד את הזבובים ואת המפגעים הנוספים מצד אחד ולא פוגעת בחקלאים מצד שני. בנושא זה ישנה אחריות גם לראש המועצה ולסגן ראש המועצה. **פרויקט ריסוק הגזם -** היה במועצה תהליך ארוך שנים שמטרתו ריסוק הגזם והפחתה משמעותית בבעיית הגזם והשריפות. הפרויקט עליו החליטה המועצה ועליו קיבלה מענק מהמשרד להגנת הסביבה היה של הקמת צי מרסקות גזם שיעבדו בתוך החממות. לאחרונה ולאחר השקעת מאמצים ומשאבים רבים בכך הוחלט על ביטול נושא המרסקות בתוך החממות ומציאת פתרון אחר. הנושא לא ברור והועדה מבקשת הבהרות על כך (ראו בהמשך בסעיף השריפות). **פגישה עם ראש המועצה –** התקיימה פגישה של חברי ועדה עם ראש המועצה על נושא הזבובים. התחושה מהישיבה היא שנושא הזבובים לא מקבל את תשומת הלב והרצינות הראויה ממקבלי החלטות במועצה על אף שהוא אחד מהנושאים המטרידים ביותר והפוגעניים ביותר כלפי התושבים. במקרה הצורך, ואם גישה זו של הנהגת המועצה תמשך, על הוועדה יהיה לקדם בעצמה הצעות

החלטה שיובאו לאישור המליאה לטיפול בנושא הזבובים. סגן ראש המועצה (הממונה על האגף לאיכות הסביבה) לא הגיע לשיבה זו בגלל מחויבויות קודמות. לשיבות הבאות עם מנהלי המועצה יש לבוא מוכנים יותר ועם הצעות קונקרטיות לביצוע. חברי הועדה הדגישו שבעיית הזבובים היא בעיה חמורה ואקוטית בכל רחבי המועצה שאינה מקבלת את תשומת הלב הראויה מצד הנהגת המועצה. **עדכונים של בשמת** – ההסברה על הפחים הכתומים היא גם בגני הילדים בקיבוצים. נושא פיקוח אשכול הרשויות על פינוי הזבל – כרגע האשכול לא מפקח. ישנו פיילוט פיקוח ברהט בלבד. נושא פיקוח על ידי רחפן – המועצה החלה בפיילוט של שימוש ברחפן של מחלקת הביטחון לצורך איתור מפגעים סביבתיים. גיל רפואה (פקח) עשה קורס להטסת הרחפן. כרגע הנושא בתהליכי למידה והכשרה. לרחפן יש יתרונות בתחום האכיפה וחשיבות גם בתחום המניעה וההרתעה. תברואן המועצה – לתברואן יש את כל ההכשרות והתעודות הרצויות בתחום ההדברה ודגימת המים. בנוסף מכשיר האגף עובד צעיר לתחום ההדברה.

- **מחזור מוצרי אלקטרוניקה**: ישנו מחזור אלקטרוניקה במועצה. יש להביא את מוצרי החשמל למכולה שנמצאת במתחם המועצה. האגף מעוניין בשיפור השירות הזה. נעשה בעבר ניסיון של איסוף מוצרי אלקטרוניקה מתוך הישובים שלא צלח. הועדה הדגישה את הצורך בתזכורות חוזרות ונשנות לתושבים בהקשר לאופן בו ניתן למחזר מוצרי אלקטרוניקה במועצה. ישנו צורך ליידע ולחנך את הציבור בנושא זה בפרט ובנושא המחזור ואפשרויות המחזור השונות במועצה בכלל. הוועדה העלתה את האפשרות לפינוי מוצרי החשמל מהישובים בימים ייעודיים. מנהלת האגף הסבירה את הבעייתיות של הנושא. נושא המחזור האלקטרוני יחזור לדיון בוועדה באופן מסודר תוך מחשבה על פתרונות אפשריים לעידוד מחזור מוצרי האלקטרוניקה.

- **נושא השריפות והגזם החקלאי** – **פרויקט מרסקות הגזם** - לפני כשנה הוגשה על ידי בשמת תוכנית למשרד להגנת הסביבה שמטרתה לקבל מענק למציאת פתרון לריסוק הגזם. לאחרונה התקבל אישור תקציבי מהמשרד להתחיל בפיילוט (מרסקות, רמסות וכו' שיעבדו בשטח). הפרויקט הזה נמצא על השולחן של המועצה כבר שנים ארוכות. במהלך ישיבה אצל סגן ראש המועצה שמטרתה הנעת הפרויקט עלתה בעיה מצד החקלאים לפיה המקצצות שיכנסו לחממות ויעברו בין חממות עלולות להפיץ למחלות. בעקבות כך הוחלט לוותר על המקצצות בתוך החממות ולבדוק אפשרויות אחרות: 1) מקצצת ענק ליד המפחק (מזבלה) 2) מקצצת בינונית שתקצוץ בחלקה של החקלאי [חברי הוועדה העלו שאלות בנושא זה – כיצד יכול להיות שקרוב לעשר שנים מקדמים את הפרויקט הזה ואף אחד לא חשב על נושא סכנת הזיהום? מדוע לא להעביר את המקצצות חיטוי בין החממות השונות כמו שנעשה עם כלים חקלאים אחרים? בעבר נטען שגרירת הגזם מחוץ לחממה היא שעוללה לייצר זיהום, מה השתנה? ועוד. לא ניתנו תשובות ברורות בנושא זה]. מבחינת החקלאים נאמר שהם יתמכו בפתרונות המוצעים מכיוון שגם הם לא מעוניינים בשריפות. קיצוץ הגזם ייתן מענה והקלה בשני הנושאים המרכזיים: שריפות וזבובים. ההרשאה התקציבית שניתנה לפרויקט המקצצות המקורי תתקבל מחדש בהתאם לנתיב החדש שיבחר בנוגע לשיטת קיצוץ הגזם. אם כל העניינים הפורמליים יפתרו הפרויקט צפוי להתחיל לקראת סוף השנה הנוכחית (2019). הגוף שיטפל בנושא המקצצות אמור להיות גוף כלכלי שמחזיק את עצמו ואף מייצר

קרן להמשך הפרויקט. **אכיפת נושא השריפות במועצה** – בחומרים שהוגשו לוועדה נכתב כי המועצה אינה מבצעת אכיפה במקרה של שריפת גזם נקי. מנהלת האגף הבהירה שבכל שריפה אליה מגיע פקח המועצה הוא בודק אם מדובר בשריפת גזם נקי או לא נקי (ניילונים). והיה והגזם נקי הפקח לא אוכף (קונס וכו') אלא רק מפקח שהשריפה לא מתפשטת. שריפה היא דבר שאסור על פי החוק. רק שריפה שקיבלה אישורים היא חוקית. כאשר הפקח מגיע הוא לא מבצע אכיפה. זה לא אומר שהוא מאשר את השריפה אלא שהוא לא מבצע אכיפה. **גישה זו בנוגע לאכיפת שריפות היא החלטה של ראש המועצה, סגן ראש המועצה ומזכיר המועצה. זו ההנחיה שהאגף קיבל מהם בעקבות ישיבה שהתקיימה על אכיפה ופיקוח בנושאי איכות סביבה. הם הבהירו מה יש לאכוף ומה לא לאכוף. מה לאכוף בחומרה ומה לא בחומרה.**

הועדה שאלה האם תושבי המועצה וילדיה צריכים לסבול מעשן השריפות שמסכן את בריאותם ופוגע באיכות חייהם? תשובת המועצה היא שמכיוון שאין כרגע פתרון קצה לחקלאים בנושא הגזם הנושא לא נאכף. הועדה שאלה האם כתוצאה מכך ניתן להבין שכאשר יהיה פתרון קצה לגזם הנושא יתחיל להיאכף? הובהר שנושא הגזם החקלאי הוא לא בסמכות האגף אלא בסמכות הועדה החקלאית ויש לשמוע את מנהל הועדה החקלאית כדי לקבל תמונה מלאה. **הודגש שוב על ידי האגף שנכון לעכשיו ברגע שמדובר בגזם נקי לא מבוצעת אכיפה.** הועדה רואה בנושא זה עסק פרוץ שבעצם מותיר את תושבי המועצה להתמודד עם עשן השריפות, עם זיהום האוויר, עם הסיכון הבריאותי ועם הפגיעה באיכות החיים ללא מענה ראוי. **מספר שריפות ודיווח על השריפות** – מהדוח שהוצג לוועדה נראה שיש תת דיווח רציני ביותר על מספר השריפות השנתי. תיעוד של 10 שריפות בלבד בשנת 2017 אינו תואם את המתרחש בשטח. האגף לא הצליח לקבל את הרישומים בנושא השריפות ממוקד המועצה וממכבי האש וזו אחת הסיבות לדיווח החסר. תעשה פנייה מחודשת לגורמים הנ"ל על מנת לקבל תמונת מצב ברורה יותר של נתוני השריפות. פתרון נוסף שהעלתה הועדה היא פנייה ישירה של תושבים והגשת תלונות למוקד המשרד לאיכות הסביבה מכיוון שנראה שדיווחים למועצה לא נרשמים ולא מטופלים.

- **נושא עבודת הפקחים והוספת כוח אדם של פקחים:** יש קושי גדול לעקוב אחרי עבודת הפקחים מבלי שהם רושמים יומן מסודר של פעולותיהם ברמה היומיומית. הועדה ביקשה כבר לפני שלוש ישיבות לקבל דוח מסודר של עבודת הפקחים המבוסס על יומן עבודה ממנו ניתן ללמוד על המצב. מתוך היעדר המידע נוצרת בעיה לייצר נתונים מדידים לפיהם אפשר לבנות תוכנית עבודה ולדרוש הוספת כוח אדם. מנהלת האגף הדגישה שכפי שכתבה בדוח: 2 פקחים במשרה מלאה תחת האגף ועוד פקח עונתי יכולים וצריכים לתת מענה מיטבי לנושא הזבובים והשריפות. לצד זאת ישנו תמיד לחץ תקציבי ודרישות לצמצום תקציבי. הועדה הזכירה כי ראש המועצה הציג למליאה תוכנית של שדרוג תקציבי לאגף ושינוי מבני בו שישפר את עבודתו. לא נאמר לוועדה או למליאה דבר על צמצום תקציבי בנושאים אלו. מנהלת האגף הבהיר שבדוח שהגישה לוועדה מגולמת תוספת תקציב של 160 אלף ₪. חשוב למנהלת האגף להבהיר שבזכות פעולות הועדות הקודמות לאיכות הסביבה במועצה אושר תקציב לפקח נוסף (גיל רפואה) ובוצעו פעולות נוספות שאפשרו לאגף להיאבק טוב יותר במפגעים סביבתיים. **בגלל הקושי של הפקחים הנוכחיים להגיע לכל תא שטח במועצה בזמן סביר על מנת לזהות מפגעים ולמנוע היווצרות מכות זבובים ותופעות נוספות ביקשה מנהלת**

האגף מהמועצה פקח נוסף במשרה מלאה (במקום פקח עצמאי על חשבונית) ופקח מנטר עונתי לחודשים מסוימים. בנוסף ביקשה מנהלת האגף תקציב נוסף ל"אמצעי פיקוח משלימים": (1) טיפול במקורות המפגע על ידי המועצה (פינוי המפגע) (2) הסברה לחקלאים ולתושבים כאמצעי מניעה של מפגעים. **מנהלת האגף הדגישה כי הדוחות שהוגשו לנו עברו את אישור ראש המועצה וסגנו.** הדוחות האלו ובהם הבקשה להוסיף פקח במשרה מלאה, פקח נוסף עונתי ותקציב לאמצעי פיקוח משלימים ניירות אושרו על ידי ראש המועצה וסגנו. למרות עמדתם החיובית של ראש המועצה וסגנו בנושא זה על הוועדה להיות עם אצבע על הדופק ולהביא הצעת החלטה למליאה על מנת לאשר החלטות אלו של תוספת כ"א ואמצעים במקרה והנושא לא יקודם או יתקל בעיקובים מצד הנהגת המועצה. הוועדה רואה בדוחות שהוגש על ידי מנהלת האגף דוחות חשובים ורציניים שמאפשרים התקדמות ועבודה משותפת למען תושבי האזור ואיכות חייהם ולמען ההגנה על הסביבה.

- **הסברה ואתר אינטרנט:** נערכה ישיבה עם גורמי ההסברה במועצה (דוברות, אתר אינטרנט). מטרת הפגישה הייתה לסכם על דרכים להגברת ההסברה לתושב ובכך ליצור שיתוף במידע, עדכון לתושבים על נושאים שמטופלים על ידי האגף והוועדה, הצעות לשיפור, עידוד לפעולות מניעה, מתן טלפונים לפניות (מכיוון שיש תושבים שלא יודעים כיצד לפנות), קבלת רעיונות לציבור ועידוד אנשים להתנדב לדברים הקשורים לאיכות הסביבה. דרכי הפעולה עליהן דובר הן אתר המועצה, הגדרת מקום לנושאי איכות הסביבה - יהיה כפתור שיהיה נגיש וברור. באתר תוצג הוועדה, החזון שלה, היעדים והפעולות, יפורסמו הפרוטוקולים וחומרים פרסומיים נוספים. אמצעי פרסום נוספים עליהם דובר הם קבוצות הוואטסאפ שמפעילה דוברת המועצה, פינה בעיתון המקומי והפניה לנושאים סביבתיים באיגרת השבועית של ראש המועצה.

- **מעקב אחרי ביצוע משימות:** (1) חתירה לפתרון אכיפה רחב היקף בשילוב עם אשכול הרשויות – כרגע לא רלוונטי. יבחן שוב בעתיד אחרי שהאשכול יכנס לעבודה שוטפת (2) הצגת עבודת הפקחים – עלות מול תועלת – הוצג בישיבה באופן חלקי דרך הדוחות והדיון שהיה כאן. הוספת הפקחים כפי שעלה מהדוח היא חלק מהפתרון (3) הגדלת קנסות – הנושא נבדק מול היועץ המשפטי. על הוועדה להמשיך לעבוד על כך. הוועדה מצדדת בהגדלת סכום הקנסות האפשרי על מנת שבכך ייווצר גורם מרתיע בפני מיצרי מפגעים סביבתיים (4) בדיקת אפקטיביות מלכודות הזבובים – נבדק על ידי בשמת. המלכודות אפקטיביות. הומלץ לתברואן האגף לקיים פגישה עם איש התברואה של רעים על מנת לבחון את סוג המלכודות בהן הוא משתמש (5) תקשורת הוועדה והאגף – ראו דיווח בסעיף למעלה ("הסברה ואתר אינטרנט) (6) מעקב אחרי ליקויים בנושא פינוי פסולת ועבודת קבלני פינוי האשפה – בעוד כחודש וחצי (אחרי חגי תשרי) ואחרי שהקבלנים החדשים סיימו את שלושת חודשי העבודה הראשונים שלהם ימסר דיווח בנושא לוועדה (7) סיור לוועדה – הסיור לא יצא לפועל עדיין. נמצא על סדר היום להמשיך (8) קידום החינוך הסביבתי – ישנן התקדמויות מול המשרד להגנת הסביבה ומול המרכז הקהילתי אשכול שלקח אחריות על הנושא. עדכונים ימסרו בישיבה הבאה.